

Виявлено високовірогідну ($P < 0,001$) різницю за показником збереженості поросят до 21-денного віку між піддослідними генотипами. Так, поросята генотипу ВБА, що походили з вирівняних гнізд, на 3,2 % перевищували середнє значення по вибірці, а тварини з неvirівняних гнізд мали на 3 % нижчу збереженість в порівнянні з середнім значенням і на 6,2 % у порівнянні з поросятами з вирівняних гнізд. Аналогічну тенденцію встановлено для поросят великої білої породи української селекції.

Згідно з оціночним індексом М.Д. Березовського і Д.В. Ломако, який був розрахований при відлученні у 45 діб, максимальну кількість балів встановлено для свиноматок великої білої породи української та англійської селекції, що мали вирівняні гнізда поросят – відповідно 79,9 і 77,7 балів. Свиноматки генотипу ВБУ з неvirівняними гніздами характеризувались нижчим оціночним індексом (71,0 балів), свиноматки генотипу ВБА з неvirівняними гніздами також мали нижчий рівень індексу (70,2 бали).

В результаті проведеного аналізу нами було встановлено, що за показником багатоплідності свиноматки великої білої української селекції (ВБУ) перевищували свиноматок великої білої породи англійської селекції (ВБА). В обох генотипах свиноматки з неvirівняними гніздами характеризувались вищою багатоплідністю. Свиноматки великої білої породи української селекції класу М+ за цим параметром перевищували маток класу М- на 5,3 кг і також вірогідно перевищували тварин великої білої породи англійської селекції. Максимальну кількість балів оціночного індексу встановлено для свиноматок великої білої породи української та англійської селекції, що мали вирівняні гнізда поросят – відповідно 79,9 і 77,7 балів.

УДК 636.1.084.56

Пундик Н.В., студентка магістратури спеціальності “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва”

Науковий керівник – Шуплик В.В., кандидат с.-г. наук, доцент,

Подільський державний аграрно-технічний університет, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ВПЛИВ ПОВНОЦІННОЇ ГОДІВЛІ ЖЕРЕБЦІВ-ПЛІДНИКІВ НА ЇХ СПЕРМОПРОДУКЦІЮ

Роль жеребця-плідника у племінній роботі винятково велика: кожен жеребець залишає потомство у декілька разів більше, ніж кобило-матка. Тому оцінці і вибору жеребця, підбору до нього кобил і найбільш правильного його використання повинна бути приділено максимум уваги.

Вплив годівлі на статеву активність та якість статевих клітин жеребця дуже значна. При годівлі жеребців-плідників необхідний індивідуальний підхід. Однак, деякі загальні правила для нормування годівлі все-таки варто мати на увазі. При визначенні потреби у кормі в парувальний період варто виходити із загального стану і поведінки жеребця, прояву статевих рефлексів кількості і якості його сперми.

Кошаров А.Н. у своїх дослідженнях на рисистих жеребцях прийшов до висновку, що в парувальний період раціони повинні бути більш поживні (не нижче 2 корм. од. на 100 кг живої маси жеребця). Навіть при цілком задовільних раціонах, але за загальною поживністю нижче 2 корм. од. на 100 кг живої маси, у жеребців знижувалися кондиції. Докладні спостереження показали, що підвищення рівня годівлі жеребців-плідників понад 2,00-2,25 корм. од. на 100 кг живої маси не мало помітного впливу на кількість і якість сперми. Якість її завжди поліпшувалася при підвищенні повноцінності кормових раціонів, збільшувалася концентрація і загальна кількість сперматозоїдів у еякуляті, їх активність і життєздатність. При цьому загальний обсяг еякуляту не змінювався.

Рівень годівлі найбільш сильно позначався на молодих і старих жеребцях. При неповноцінному й однобічному сіно-вівсяному раціоні значно знижується життєздатність спермів у молодих і жеребців старшого віку.

У парувальний період варто слідкувати за протеїновою повноцінністю раціону. Ця повноцінність досягається різноманіттям рослинних білків і включенням у раціон кормів тваринного походження, мінеральних і вітамінних препаратів.

Недостатня кількість протеїну у кормових раціонах жеребців-плідників призводить до зниження перетравності кормів. Недостатня кількість клітковини призводить до розладу травлення.

При нестачі вітаміну А у жеребців знижується репродуктивна здатність, вітаміну D приводить до погіршення кальцієвого обміну, зниження статевої охоти. У раціоні жеребців-плідників обов'язково повинний бути присутній вітамін Е (антистерильний фактор), без якого неможливою стає репродукція тварин.

Із мікроелементів у раціонах повинні бути: залізо, нестача якого приводить до зниження вмісту гемоглобіну; мідь, яка необхідна у процесах кровотворення і імуннозахисних реакціях організму; цинк, без якого порушується обмін вітаміну А; марганець, який впливає на репродуктивну здатність; кобальт, який входить до складу вітаміну В₁₂; йод, який посідає значне місце у діяльності ендокринних систем організму.

Необхідно дотримуватися певного режиму і розпорядку годівлі жеребців-плідників. Зерновий корм повинен бути згодований не пізніше ніж за 2-3 години до початку роботи. У зимово-весняний час, коли коней використовують після 7-8 години ранку, зазвичай застосовують триразову годівлю. У період випробувань, коли, як правило, робота коней проходить о 5-9 годині ранку, коней годують зерном 4 рази. Практикується в деяких заводах дворазова годівля коней (вранці і ввечері), яку не можна визнати раціональною. З урахуванням того, що робочий день у племінному конярстві має свої особливості, першу годівлю коней проводить нічний конюх, який у вказаний час задає коням залишені звечора концентрати з таким розрахунком, щоб до початку прибирання і ранкової роботи вони їх з'їли.

Джерелом забезпечення тварин вітамінами повинні бути корми, які є у господарстві. При їх дефіциті в раціон вводять спеціальні вітамінні препарати.

Таким чином, повноцінна годівля жеребців-плідників – запорука доброго прояву статевих рефлексів і відповідної спермопродуктивності та запліднювальної здатності.